

Катеринопільська районна центральна бібліотека

"Клуби за інтересами"

(Методичні рекомендації)

Катеринопіль
2013

Клуби та об'єднання, за інтересами - одна із найбільш вдалих форм диференційованої роботи з різними групами читачів по задоволенню їх читацьких потреб. Вони можуть стати логічним продовженням індивідуальної роботи з читачами.

Клуб створюється для спілкування людей, що мають єдину мету, завдання, інтереси, для обміну думками, удосконалення знань в тій чи іншій галузі науки, літератури, людської діяльності, сприяє становленню особистості. Об'єднання - той же клуб, тільки з розвинутою структурою /секціями/.

За напрямом клуби та об'єднання класифікуються, як правило, таким чином:

- суспільно-політичні / по вивченню правових знань, міжнародних відносин, історії та ін./;

- виробничо-технічні / технічної творчості, винахідників, моделювання, конструювання та ін./

- природничі /любителів астрономії, фізики, математики, географії, подорожей, слідопитів, краєзнавців, квітників тощо/;

- художньо-мистецькі /любителів музики, театру, кіно, літератури, живопису, прикладного мистецтва, та ін./;

Кожний напрямок можна ще більше деталізувати. Наприклад, літературні клуби любителів окремих видів і жанрів літератури /історичного, поезії, фантастики, детективів, пригод тощо/.

Можна виділити клуби, створені на основі вікових інтересів якої-небудь однорідної групи: вікової /підлітків, дітей, літніх людей/ соціальної /воїнів-ветеранів, молоді сім'ї/; професійної /лікарів, вчителів та ін./; за ознакою статі /жіночі, клуби дівчат, юнаків/.

Особлива роль клубів полягає в організації інтелектуального спілкування, створенні атмосфери колективізму, виробленні навичок громадської діяльності, в наданні можливості емоційного розкріпачення, психологічної розрядки. Для молодих читачів клуби за інтересами особливо корисні тим,

що сприяють розкриттю та формуванню особистості, створюють умови для самовираження та самоутвердження. Хоч читачі об'єднуються в клуби за різними інтересами та захопленнями, інтерес до книги є спільним і важливим для них елементом. Книга в клубі за інтересами є джерелом різноманітної інформації з усіх напрямів людської діяльності і в той же час є засобом задоволення різних культурних запитів. До того ж, діяльність клубу дозволяє бібліотеці прищепити читачам смак до читання, до самоосвіти, розширити бібліотечно-бібліографічні знання. Клуби популярні серед читачів саме тому, що дають змогу обмінятися думками і виступити зі своїми зауваженнями про прочитане, про те, що хвилює найбільша, по спілкувалися з одноклубцями. Саме тому на зустрічах учасників об'єднань перевага віддається активним формам спілкування: колективним обговоренням, диспутам і дискусіям.

Важливим етапом у становленні клубів є вироблення цікавої та оригінальної програми. Тут бажано створити умови для прояви ініціативи учасників, надати можливості їм самостійно намітити роботу. Розробка програми самими учасниками клубу має психологічне і виховне значення - привчає до колективізму, творчого підходу, до колективної відповідальності за здійснення намічених планів кожного із членів колективу. Для більш повного виявлення у програмі інтересів членів клубу можна провести їх опитування.

Основні вимоги до складання програми: послідовність і системність, оригінальність, поступове ускладнення і поглиблення змісту заходів, їх спадкоємність, привабливі для читача форма і тема заходу.

Наприклад, мета клубу молододісім'ї - допомогти молодим подружжям будувати сімейні відносини. Ця проблема /"сімейні відносини"/ може бути поступово розглянута в ході розкриття тем: "Всьому початок є любов", «Що вбиває любов?", "Таємниці спілкування", "Як запобігти конфлікту", "Мистецтво бути жінкою», «Якщо ти чоловік. Розмова про інтимне", "Сім'я студентська», «Що таке сім'я?», "Двоє на дозвіллі" тощо.

Вироблення статуту клубу - це не тільки засіб, що визначає характер та напрям діяльності клубу, його структуру, але й важлива передумова, яка сприяє виробленню групових норм, групової психології клубу, що необхідно для успішної його діяльності.

Статут - це документ, що регламентує всю діяльність клубу. Норми, закони, традиції - все це можна зафіксувати та оформити в статуті. В статуті визначаються основні питання організації і діяльності клубу; назва клубу,

ким організований, де і для кого; мета і завдання клубу; права і обов'язки його членів; структура; органи самоврядування; атрибути клубу.

Розробляти і затверджувати статут слід тільки тоді, коли самі учасники переконались, що він необхідний, а його положення дійсно відповідають їх інтересам. Статут може бути розроблений в залежності від характеру і напряду роботи клубу в суворо офіційній або жартівливій формі/наприклад, права і обов'язки членів клубу можуть бути сформульовані у формі закликів, приказок: «Назвался груздем - полезай в кузов», «Поважай думку інших», "Не зазнавайся!» та ін./.

Важливу роль у становленні колективу клубу, в першу чергу, дитячого, юнацького відіграють різноманітні традиції, ритуали, атрибутика.

Вони сприяють згуртуванню колективу, роблять життя клубу більш яскравим, емоційним. Знайти красиву, ідейно цінну традицію - справа не проста, вона потребує творчого підходу, великої майстерності.

Багато з клубів мають цікаві традиції. Наприклад, в жіночих клубах стало доброю традицією проводити засідання в затишній домашній обстановці: на столиках - чашки із запашним чаєм, цукерки, домашнє печиво. Є й традиційна рубрика на всіх засіданнях - практичні заняття в жіночих, клубах "До записника".

Практика дозволяє виділити найбільш розповсюджені традиції і ритуали в клубах: урочистий прийом до членів клубу; вшанування найбільш активних учасників; традиційні зустрічі з іншими клубами; святкування днів народження, пам'ятних подій в житті колективу, спільні поїздки, екскурсії, відвідування музеїв; ведення літопису клубу.

Атрибути клубу: девіз, емблема, гімн /пісня/, прапор, значок, спеціальна форма учасників або однакові аксесуари /хустка, шарф та ін./ - по можливості. Атрибути клубу дисциплінують та організують членів клубу, розвивають почуття товарищескості та взаємодопомоги, створюють особисте «обличчя» кожного клубу, роблять його оригінальним та неповторним, привносять елементи гри, що імponує перш за все дітям, підліткам. Практика свідчить, що їх використання в роботі допомагає створенню своєрідної творчої атмосфери, формуванню внутрішніх традицій і ритуалів клубу. Тому дуже важливо до їх розробки залучити всіх учасників.

Необхідно заохочувати будь-яку корисну ініціативу учасників, спрямовану на вироблення, приміром яскравої назви, клубу / "Аеліта", "Гроно",

"Прометей", "Ритм", "Літературні проліски", "Рідне слово", "Поетичні п'ятниці", "Світоч", "Берегиня", "Фольклорний переспів" та ін./, девізу - "Бідна і злиденна душа тієї людини, яка не має минулого, якій нічого почерпнути з криниці минулого" О.Довженко; «Книга - скарбниця духовного життя»; «Книги - морська глибина. Хто в них пірне аж до дна, той хоч і труду мав досить - дивнії перли винось» І.Я. Франко; "Людей неинтересных в мире нет» Є.Євтушенко.

Для підбору найбільш цікавих назв, символіки бажано проводити відкриті конкурси серед учасників.

Спадкоємність, апробація та впровадження нових традицій і ритуалів потребує знання **історії даного клубу**. Щоденники, книги відгуків, комплекси афіш, програми засідань, запрошення, альбоми фотографій, автографи письменників, підбірки газетних публікацій про клуб, поточна документація - все це допоможе створити багатий архів. Ці матеріали можна використати на підсумкових в кінці року або ювілейних засіданнях клубу.

На підсумкових заняттях доцільно обговорити роботу клубу в наступному році, визначити тематику його засідань, одержати відповіді на питання:

- Засідання, яке сподобалось Вам більш за все? Чому?
- Що нового, цікавого та корисного для себе Ви одержали на засіданнях клубу?
- Які питання Ви хотіли б порушити на майбутніх засіданнях клубу?
- Ваші побажання та пропозиції щодо удосконалення роботи клубу.

Документація клубу:

- Загальні положення
- Статут
- Склад ради клубу
- Список членів клубу
- План роботи клубу
- Матеріали по проведених заходах

Приклад.

«Джерельце»

Девіз клубу:

"Шануй звичаї і обряди своїх батьків"

Які були свята та обряди у наших прашурів, що вони означали та як їх святкували колись і як святкують зараз – про все це ви дізнаєтесь у насю. Якщо ти хочеш навчитися колядувати, вивчити щедрівки, перевтілитися в запорізького козака чи чаклунку – завітай до нашого клубу. Тут задоволення ваших бажань гарантується.

Загальні положення

Клуб за інтересами "Джерельце" створений в 2005 році при Катеринопільській районній бібліотеці для дітей. Це самодіяльне об'єднання дітей із спільними інтересами. Клуб "Джерельце" працює на добровільній основі за чітко визначеним планом конкретних дій. Клуб не є політичним. В його основі глибоке вивчення народознавства, розвиток здібностей, поєднання зусиль для добрих і корисних справ. ; Основна увага приділяється глибокому вивченню народознавства. Спрямовує свої зусилля для вивчення та збереження історії українського народу, народних традицій, оберегів, побуту й народнопісенної творчості, що вироблялись протягом багатьох віків.

СТАТУТ КЛУБУ

I. Загальні положення

1. Дитячий клуб за інтересом "Джерельце» "(далі - клуб) - це добровільне об'єднання, яке здійснює свою діяльність згідно з даним Статутом.
2. Мета клубу: глибоке вивчення народознавства. Спрямовання зусиль для вивчення та збереження історії українського народу, народних традицій, оберегів, побуту й народнописенної творчості, що вироблялись протягом багатьох віків.
3. Принцип добровільності забезпечує право вільного вступу і виходу з клубу. Вищим органом самоврядування в клубі є рада клубу.
4. Адреса клубу:
смт. Катеринопіль вул. . Леніна 46

Мета та основні завдання

1. Поглиблення і розширення знань отриманих в школі.
2. Виховання у читачів любові до рідного краю, вивчення та збереження народних традицій, оберегів, історії нашого селища, фольклору нашого регіону та інших добрих справ.
3. Розвиток дитячих здібностей.
4. Організація проведення ігор, конкурсів, бесід.

Члени клубу ведуть активну пропаганду новинок літератури, періодичної преси, популяризують українську народну пісню

III. Структура клубу

1. Загальне керівництво діяльності клубу здійснює рада клубу, створена на громадських засадах.
2. До складу ради клубу входять:
 - найбільш активні користувачі бібліотеки;
 - представники педколективу школи.
3. Безпосереднє керівництво діяльності клубу здійснює керівник клубу на громадських засадах.
4. Керівник клубу може бути членом ради клубу.

IV. Члени клубу

1. Членами клубу можуть бути діти середнього шкільного віку, які визнають даний Статут, виявляють бажання активно брати участь у роботі клубу.
2. Прийом в члени клубу проводиться в індивідуальному порядку по рекомендації бібліотеки і школи.

Права і обов'язки членів клубу.

V. Права на обов'язки членів клубу

Члени клубу мають право:

- " Займатися діяльністю в клубу.
- " Обговорювати на засіданнях ради клубу питання діяльності клубу.
- " Вносити свої пропозиції щодо покращення роботи клубу.
- " Носити емблему клубу.
- " Вільно виходити зі складу клубу.

VI. Обов'язки членів клубу.

- " Брати активну участь у всіх формах діяльності клубу.
- " Дбати про авторитет клубу.
- " Виконувати доручення клубу.
- " Залучати друзів до роботи в клубі
- " Слідкувати за новинками літератури.
- " Надавати допомогу в організації і проведенні масових форм пропаганди книги.

VII. Порядок обліку в клубі

Клуб має наступні документи:

- Статут
- Склад ради клубу
- План роботи клубу
- Емблему клубу
- Девіз клубу
- Матеріали по проведених заходах.

Автор – укладач:

*Завідуюча методично-організаційним відділом
Іванюк Н.В.*

Видавець:

**Катеринопільська районна бібліотека
20500 смт Катеринопіль, вул., Леніна, 46
E-mail: kater.biblioteka@mail.ru**